

Predikan i Skepplanda och Hålanda kyrkor 2023

Första söndagen i fastan

”Prövningens stund”

1 Mos 3:1-13

Hebr 5:7-10

Mark 1:12-13

Ps: 438, 543:4, 217, 45, 700:1, 358

Är människan i grunden god eller ond? Det finns det ju olika uppfattningar om. Längre har den dominerande tanken i vårt land varit att människan i grunden är god och att onda och mörka sidor bara är något som kommer till oss utifrån. Samhället, socioekonomiska förhållande eller en dålig start i livet, där lägger man skulden. Om bara samhället hade varit mer jämställt och rättvist på alla sätt och vis så hade det *inte funnits* några onda människor.

Naturligtvis ligger det mycket i att yttre omständigheter kan göra en människa råare och mer förhärdad än annars. Men den kristna människosynen lär oss att det inte är *tillräckligt* för att förklara ondskan i världen. Det sitter djupare än så. Vi *föds* med en inre kluvenhet. Det onda som möter oss utifrån skulle inte haft någon makt över oss om det inte funnits något inom oss *själva* som attraheras av detta. Det vi kallar för att *frestas*.

Det finns en mörk sida inom oss som inte kan förklaras bort av yttre omständigheter eller uppväxtvillkor. Men hur gör vi då för att hantera denna sida och segra i prövningens stund.

Ett viktigt mönster är det som evangeliet ger oss idag. Jesus drevs ut i öknen av Anden för att sättas på prov av Satan. Vad handlar det om? Jo, det handlar om att Jesus, istället för att fly från frestelsen går ut och konfronterar den. Därmed visar Jesus även för oss vad vi behöver göra när vi drabbas av prövningar och frestelser.

Till att börja med behöver vi erkänna våra inre demoner. Vi behöver inse att vi har mörka sidor inom oss, känslor som vi avskyr, saker som vi skäms över. Det finns kanske en del av dig som du helst skulle vilja bli av med helt.

Att blunda eller fly från detta är inte lösningen. Men det är genom att följa med Jesus ut i öknen för att låta sig sättas på prov av Satan, alltså *konfrontera* våra inre demoner, det är då vi kan återfå kontrollen över dem och lära känna och förstå oss själva bättre. Att undertrycka den mörka sidan, eller låtsas som att den inte finns, det kommer bara göra den starkare.

Det går en TV-serie just nu på C-Moore som heter Kapningen. Bland rollerna finns Eden Lundell, som jobbar för Säpo och brottas med svåra etiska övervägande. Hon ringer vid ett

tillfälle upp sin exmake som är präst och frågar: ”Är jag verkligen en god människa?” Han svarar att ”*onda människor undrar inte om de onda. Själva frågan är svaret.*”

Ja så är det nog, *onda* människor tvivlar inte på sin *godhet*. Jag är övertygad om att om man hade ställt frågan till Vladimir Putin, om han är god eller ond så hade han med självklarhet sagt att han är god.

Det är alltså ett steg *framåt* att börja tvivla på sin godhet. Även om det just då kan upplevas som ett steg *bakåt*.

Och när de tvivlen kommer så handlar det om att inte fly från dem. Jesus gick ut i öknen, och för dig och mig handlar öknen om att inte fly från sig själv. Öknen är en plats där det inte finns ingen förströelse eller distraktioner. Där finns inte som kan dra uppmärksamheten från dig själv. Där måste du konfrontera den här kluvenheten mitt inre.

Men öknen står också för svårigheter och motgångar i livet. Det är prövningar som vi helst hade undvikit och kanske försöker runda. Inte ens Jesus vill kanske ut i öknen för det står ju faktiskt att han *drevs* ut i öknen av Anden. Men prövningar, alltså hinder och motgångar i livet, leder till att vi växer och mognar som människor.

Ja, det kan leda till växt och mognad *även om vi skulle misslyckas* med provet. Allt beror på hur vi *hanterar* misslyckandet. Om det leder till modlöshet, besvikelse och sårad stolthet – ja då frodas den inre demonen som lever av sådana känslor. Men om misslyckandet leder till att vi kommer till Jesus med vår *förlust* – då kan han vända förlusten till en *vinst*.

Vi människor faller ofta, men Jesus föll inte. Han blev människa som vi, men ändå inte riktigt som vi. Han var den fullkomliga människan, den sanna människan. Där vi misslyckas, där lyckas han. Där vi faller, där står han fast.

Vi brukar säga att Jesus dog för oss och det är naturligtvis sant. Men det är också så att han *levde* för oss. Han levde det sanna mänskliga livet i vårt ställe. Han är den människan som du och jag borde han ha varit. Han dog för dig, men framför allt levde han för dig.